

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/130/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123207512
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2123207512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Behranová a sudkýň: JUDr. Dominika Horváthová a JUDr. Ľubica Spálová v spore žalobcu: KLARTEC, spol. s r. o., so sídlom Mikovíniho 8, 917 01 Trnava, IČO: 36 231 355, zastúpený spoločnosťou: HALADA & PARTNERS s. r. o., so sídlom Kapitulska 21, 917 01 Trnava, IČO: 36 669 661, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo financií SR, so sídlom Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, IČO: 00 151 742, o zaplatenie 20 425,55 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 18C/54/2023 – 420 zo dňa 09. júla 2024 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 20 425,55 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 20 425,55 eura od 14.01.2023 do zaplatenia titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Výrokom II. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenia § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Z. Občiansky zákonník (v ďalšom texte len „Občiansky zákonník“), § 251, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p“), § 2 ods. 1 písm. j), § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. d), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 až 3, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

1.1. Vecne súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalobca uplatnený nárok voči žalovanému odvodil z vydania nezákonných rozhodnutí správcu dane (Daňového úradu Trnava) a Finančného riaditeľstva SR (v ďalšom texte aj „daňové orgány“). Ako nespornú vyhodnotil skutočnosť, že Daňový úrad Trnava vykonal u žalobcu daňovú kontrolu zameranú na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobie august 2012 a október 2012. Zároveň bolo nesporné, že rozhodnutiami správneho súdu zrušené rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019 zo dňa 09.01.2019 majú povahu rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných pri výkone verejnej správy, ktoré boli po ich právoplatnosti zrušené pre ich nezákonnosť. Rovnako i rozhodnutiami Finančného riaditeľstva SR zrušené rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 358746/2018 a č. 358865/2018 zo dňa 25.06.2018 majú povahu rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných pri výkone verejnej správy, ktoré boli po ich právoplatnosti zrušené pre ich nezákonnosť. Súd tiež ustálil ako nesporné, že rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 94111/2021 zo dňa 03.03.2021 a č. 100810092/2021 zo dňa 12.05.2021 nemožno považovať za nezákonné rozhodnutia, nakoľko boli zrušené na základe riadneho opravného prostriedku a neboli vykonateľné bez ohľadu na ich

právoplatnosť. Nesporné bolo i to, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej v podobe trov právneho zastúpenia v daňovom konaní, ktoré mu vznikli od 13.10.2020, teda až následne po právoplatnom zrušení nezákonných rozhodnutí. Medzi stranami sporu bolo sporné, či žalobca preukázal splnenie základných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody, a to samotnú existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a vznikom škody, či žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a ak áno, tak v akej výške, či reálne uhradených trov advokátskej kancelárii alebo vo výške, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta vypočítaná podľa vyhlášky.

1.2. Ďalej súd konštatoval, že v konaniach, následkom ktorých boli vydané nezákonné rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 358746/2018 a č. 358865/2018 a Finančného riaditeľstva SR č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019, ktoré boli následne zrušené pre nezákonnosť, žalobca nebol právne zastúpený. Právneho zástupcu si zvolil až v ďalšom konaní po nadobudnutí právoplatnosti rozsudkov Krajského súdu v Trnave č. k 20S/39/2019-188 a č. k 20S/40/2019-157 zo dňa 18.12.2019, ktorými boli zrušené nezákonné rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019 zo dňa 09.01.2019, pričom Finančné riaditeľstvo SR následne zrušilo nezákonné rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 358746/2018 a č. 358865/2018 zo dňa 25.06.2018. Až od tohto momentu (od 13.10.2020) bol žalobca právne zastúpený a vznikali mu trovy právneho zastúpenia, ktoré si uplatnil v predmetnom konaní v rámci nároku na náhradu škody. V administratívnom konaní po zrušení nezákonných rozhodnutí, v ktorom už bol žalobca právne zastúpený, však nebolo vydané nezákonné rozhodnutie, z ktorého by mu vznikla škoda. V rámci tohto konania, kedy už bol žalobca právne zastúpený, boli vydané rozhodnutia Daňového úradu Trnava č. 94111/2021 zo dňa 03.03.2021 a č. 100810092/2021 zo dňa 12.05.2021, žalobca však využil právo napadnúť predmetné rozhodnutia odvolaním ako riadnym opravným prostriedkom v daňovom konaní, o ktorom Finančné riaditeľstvo SR rozhodlo tak, že predmetné rozhodnutia Daňového úradu Trnava zrušilo. Finančné riaditeľstvo SR teda zrušilo rozhodnutia daňového úradu v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku, t. j. zrušilo neprávoplatné rozhodnutia prvostupňového finančného orgánu. Zrušené rozhodnutia Daňového úradu Trnava potom nemali charakter nezákonného rozhodnutia, nakoľko nikdy nenadobudli právoplatnosť. Neboli ani predbežne vykonateľné. Súd prvej inštancie vyslovil názor, podľa ktorého by nárok na náhradu škody mohol patriť žalobcovi len vo vzťahu k rozhodnutiam správcu dane č. 358746/2018 a č. 358865/2018 zo dňa 25.06.2018 a tiež vo vzťahu k rozhodnutiam Finančného riaditeľstva SR č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019 zo dňa 09.01.2019, voči ktorým žalobca odvolanie podal, ako aj využil ďalšie prostriedky nápravy (správna žaloba) a tieto rozhodnutia boli ako nezákonné zrušené. V súvislosti len s týmito konaniami a rozhodnutiami (rozhodnutia správcu dane č. 358746/2018 a č. 358865/2018 zo dňa 25.06.2018 a rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019 zo dňa 09.01.2019) mohla žalobcovi vzniknúť škoda, avšak v čase vydania týchto rozhodnutí a tiež rozhodnutí Krajského súdu v Trnave (č. k 20S/39/2019-188 a č. k 20S/40/2019-157 zo dňa 18.12.2019) a následných rozhodnutí Finančného riaditeľstva SR (rozhodnutia č. 100897916/2020 zo dňa 14.05.2020 a č. 101293165/2020 zo dňa 11.08.2020) žalobca nebol právne zastúpený (počas celých konaní pred týmito orgánmi), preto mu nemohla vzniknúť škoda v podobe trov právneho zástupcu. Administratívne konanie, v ktorom už bol žalobca právne zastúpený, však bolo konaním následným po zrušení nezákonných rozhodnutí a v tomto konkrétnom administratívnom konaní nebolo vydané nezákonné rozhodnutie. Vzhľadom na to nebola splnená prvá zo zákonných podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, v príčinnej súvislosti s ktorým si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody. Rozhodnutia, ktoré boli zrušené ako nezákonné, nie sú v príčinnej súvislosti s konaním, v ktorom by vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody, nakoľko rozhodnutia boli zrušené skôr, ako boli robené úkony v rámci právneho zastúpenia žalobcu. Odmena za zastupovanie žalobcu advokátom nebola vynaložená za účelom zrušenia rozhodnutí a táto odmena nebola vynaložená vo vzťahu k nezákonným rozhodnutiam. Na vyvodenie zodpovednosti žalovaného za škodu musia byť splnené kumulatívne všetky predpoklady zodpovednosti, pre absenciu čo i len jedného z nich, tak ako v danom prípade, bolo nutné žalobu zamietnuť. Žalobca nepreukázal nezákonné rozhodnutie a tak ani vznik zodpovednosti štátu spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

1.3. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., keď žalovaný bol v plnom rozsahu úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100 % trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.).

2.1. Namietal, že prvoinštančný súd sa v napadnutom rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, konkrétne otázky príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou, ktorou sú trovy daňových konaní, a nezákonnými rozhodnutiami Daňového úradu Trnava a Finančného riaditeľstva SR z rokov 2018 a 2019. Žalobca sa žalobou domáha náhrady škody v podobe trov právneho zastúpenia v daňových konaniach, v ktorých boli vydané tieto právoplatné, no neskôr zrušené nezákonné rozhodnutia. Pre úspešné vyvodenie zodpovednosti žalovaného za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť kumulatívne splnené tri podmienky: existujúce nezákonné rozhodnutie (čo v tomto prípade spĺňajú uvedené zrušené rozhodnutia), vzniknutá škoda (skutočná škoda vo forme účelne vynaložených trov daňových konaní) a napokon príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Práve táto posledná podmienka je v odôvodnení napadnutého sporná. Podľa súdu prvej inštancie príčinná súvislosť medzi škodou (trovami daňových konaní) a nezákonnými rozhodnutiami neexistuje, pretože žalobca bol právnym zástupcom zastúpený až po tom, ako došlo k zrušeniu nezákonných rozhodnutí, a vyčíslené trovy sa týkajú obdobia po ich zrušení. Tento názor súdu je však podľa žalobcu nesprávny. Príčinná súvislosť medzi vznikom škody, teda trovami právneho zastúpenia, a zrušenými nezákonnými rozhodnutiami je daná už samotnou skutočnosťou, že bez vydania týchto nezákonných rozhodnutí by ďalšie konanie nepokračovalo a s ním spojené trovy by nevznikli. Príčinná súvislosť sa chápe ako priama väzba, kde jedna udalosť (nezákonné rozhodnutie) vyvoláva druhú (vznik trov). Bez vydania nezákonného rozhodnutia by teda k pokračovaniu konania a vzniku trov právneho zastúpenia nikdy nedošlo. Zásadný význam pre posúdenie zodpovednosti žalovaného má otázka, čo bolo príčinou vzniku trov. Práve vydanie nezákonných rozhodnutí malo za nevyhnutný následok pokračovanie v konaní a vznik trov právneho zastúpenia s ním spojených. Konanie by nikdy nepokračovalo, ak by rozhodnutie správneho orgánu nebolo pre jeho nezákonnosť zrušené. Príčinou vzniku trov je teda jednoznačne vydanie nezákonných rozhodnutí. Navyše, § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. stanovuje, že náhrada škody zahŕňa aj účelne vynaložené trovy konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené. To znamená, že náhrada škody nie je limitovaná len na obdobie do vydania nezákonného rozhodnutia, ale má zahŕňať aj trovy vzniknuté v konaní po jeho zrušení, ktoré by inak nevznikli. Podstatné je, že trovy vznikli v konaní, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané. Žalobca argumentuje, že neexistuje žiadny racionálny dôvod, prečo by účastníkovi daňového konania, kde boli pre nezákonnosť zrušené rozhodnutia, nemal byť priznaný nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za celé konanie, ktoré predstavuje jeden celok. Odôvodnenie rozsudku nesprávne predpokladá, že nárok na náhradu trov konania sa priznáva len za časť konania do vydania nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom na priamy vzťah príčiny a následku medzi trovami vzniknutými v období od zrušenia nezákonných rozhodnutí a samotnými nezákonnými rozhodnutiami, je napadnutý prvoinštančný rozsudok žalobcom považovaný za nezákonný a nesprávny. V nadväznosti na uvedené skutočnosti, odôvodňujúce zmenu alebo zrušenie výroku I. napadnutého rozsudku je potrebná zmena alebo zrušenie aj výroku II. o nároku na náhradu trov konania.

2.2. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia s tým, že s argumentáciou žalobcu nesúhlasí. Zdôraznil, že samotná existencia nezákonného rozhodnutia automaticky nezakladá nárok na náhradu škody, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 402/2015 z 28. apríla 2016. Podľa žalovaného je účelom náhrady škody navrátenie do pôvodného stavu pred nezákonným rozhodnutím, pričom nárok na náhradu škody sa vzťahuje len na trovy vzniknuté v konaní, v ktorom bolo protiprávne rozhodnutie vydané a následne zrušené. Preto trovy, ktoré vznikli po zrušení nezákonných rozhodnutí Krajským súdom v Trnave dňa 18. decembra 2019, nemôžu byť považované za trovy v priamej príčinnej súvislosti s týmito rozhodnutiami. Vydaním nových právoplatných rozhodnutí Daňového úradu Trnava vo februári 2022 vznikol nový právny stav, ktorý nemožno zamieňať so zmyslom a účelom náhrady škody. V tomto novom konaní nedošlo k zrušeniu rozhodnutia pre nezákonnosť podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. V čase prevzatia právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou HALADA advokátska kancelária s. r. o. v roku 2020 už bol protiprávny stav napravený, čo znamená, že trovy právneho zastúpenia nemohli byť v príčinnej súvislosti s predtým zrušenými nezákonnými rozhodnutiami. Žalovaný tiež zdôraznil, že žalobca napriek dvom

výzvam nepreukázal vynaloženie trov právneho zastúpenia vo výške 20 425,55 eura, ani ich reálne uhradenie, čím nebola splnená podmienka preukázania existencie škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z..

3.1 Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny, pretože žalobca nepreukázal splnenie základných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody, a to existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a vznikom škody.

4. Žalobca v odvolacej replike opätovne zdôraznil, že medzi škodou (nákladmi na daňové konania) a nezákonnými rozhodnutiami existuje príčinná súvislosť, hoci bol v konaniach zastúpený až po zrušení nezákonných rozhodnutí. Poukázal na svoje odvolanie, kde podrobne vysvetlil nárok na náhradu škody vo forme trov právneho zastúpenia. Žalobca odmietol tvrdenie žalovaného, že nepreukázal reálnu úhradu trov advokátskej kancelárii. Poukazuje na § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý stanovuje, že výška odmeny právneho zástupcu sa určuje ako tarifná odmena podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., bez ohľadu na skutočne dohodnutú výšku odmeny. Žalobca pritom príslušné úkony právnej služby, za ktoré uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia riadne opísal a priložil relevantné doklady preukazujúce uskutočnenie predmetných úkonov právnej služby. Výklad žalovaného je nesprávny a v rozpore so zákonom a dôvodovou správou, ktorá potvrdzuje, že nie je potrebné preukazovať skutočne zaplatenú sumu. Dôvodová správa k zákonu jasne uvádza, že štát nahrádza účelne vynaložené náklady vo výške tarifnej odmeny. Žalobca ďalej dôvodil tým, že keby nedošlo k vydaniu nezákonných rozhodnutí, následné trovy právneho zastúpenia po ich zrušení by nevznikli. Preto medzi nezákonnými rozhodnutiami a týmito trovami existuje priama príčinná súvislosť. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa trovy celého konania, nielen jeho časti pred zrušením rozhodnutia, čo zákon neobmedzuje. Žalobca zotrval na svojom odvolacom návrhu.

5. Žalovaný v odvolacej duplike zotrval na svojich prednesoch a vyjadreniach, vyjadril nesúhlas s tvrdeniami žalobcu a navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou stranou sporu (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa § 387 ods. 3 C. s. p. odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého prvoinštančného rozsudku. Z obsahu napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že sa prvoinštančný súd dostatočne nevyrovnal s niektorými podstatnými vyjadreniami strán, prednesenými v prvoinštančnom konaní. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, z dôvodu vyrovnania sa s podstatnými tvrdeniami strán v prvoinštančnom konaní, s ktorými sa súd prvej

inštancie nevyrovnal a z dôvodu vyrovnania sa s odvolacími námietkami žalobcu uvádza odvolací súd nasledovné:

11. Predmetom prvoinštančného konania bol nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 20 425,55 eura s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Škoda podľa žalobcu predstavuje náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia žalobcu vypočítanú podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (v ďalšom texte len „vyhláška“) v daňových vyrubovacích konaniach za obdobie august 2012 vo výške 10 105,19 eura a za obdobie október 2012 vo výške 10 310,36 eura.

12. Predmetom odvolacieho konania je v súlade s rozsahom odvolania a odvolacím dôvodom uplatneným žalobcom preskúmať správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý napadnutým rozsudkom žalobu zamietol z dôvodu, že rozhodnutia daňových orgánov, ktoré boli zrušené ako nezákonné, nie sú v príčinnej súvislosti s konaním, v ktorom by vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody, pretože tieto rozhodnutia boli zrušené skôr, ako boli vykonané úkony v rámci právneho zastúpenia žalobcu. Odmena za zastupovanie žalobcu advokátom tak nebola vynaložená za účelom zrušenia rozhodnutí daňových orgánov a táto odmena nebola vynaložená vo vzťahu k nezákonným rozhodnutiam. Súd prvej inštancie síce v odôvodnení rozsudku uviedol svoj záver, podľa ktorého žalobca nepreukázal nezákonné rozhodnutie a tak i vznik zodpovednosti štátu spôsobenej nezákonným rozhodnutím, uvedená formulácia však nezodpovedá kontextu odôvodnenia, z ktorého jednoznačne vyplýva, že podľa súdu prvej inštancie nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a tvrdenou škodou.

13. Žalobca podal odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.). Nesprávneho právneho posúdenia veci sa podľa odvolateľa prvoinštančný súd dopustil nesprávnym posúdením otázky, či existuje príčinná súvislosť medzi škodou (účelne vynaloženými trovami právneho zastúpenia v daňových konaniach) a nezákonnými rozhodnutiami Daňového úradu Trnava č. 358746/2018 zo dňa 25.06.2018 a č. 358865/2018 zo dňa 25.06.2018 ako aj rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 100096534/2019 zo dňa 09.01.2019 a č. 100096312/2019 zo dňa 09.01.2019).

14. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

16. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

17. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

18. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak

bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

23. Podľa článku 8 C. s. p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Princíp hospodárnosti je vyjadrený v článku 17 C. s. p., podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

24. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia správne konštatoval, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sa vyžaduje kumulatívne (súčasné) splnenie troch podmienok: 1. existencia nezákonného rozhodnutia, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Vychádzal ďalej zo správnych predpokladov, že v prípade nezákonného rozhodnutia ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená a ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Pre vznik nároku na náhradu škody nepostačuje pritom len preukázanie nezákonného rozhodnutia, ale musí byť preukázaný aj vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou.

25. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil existenciu nezákonných rozhodnutí – išlo o rozhodnutia Daňového úradu Trnava zo dňa 25.06.2018 č. 358746/2018 a č. 358865/2018 a Finančného riaditeľstva SR zo dňa 09.01.2019 č. 100096534/2019 a č. 100096312/2019. Uvedené právoplatné rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR boli zrušené rozsudkami Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/39/2019-188 zo dňa 18.12.2019 a 20S/40/2019-157 zo dňa 18.12.2019 z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a z dôvodu procesného pochybenia zo strany správcu dane. Krajským súdom v Trnave zrušené rozhodnutia je potrebné považovať za nezákonné, ako správne vyhodnotil prvoinštančný súd, pričom poukázal na Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 361/09. Existencia nezákonných rozhodnutí nebola medzi stranami sporná.

26. Súd prvej inštancie správne konštatoval aj ďalší predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu – vznik škody, keď zdôraznil, že nepostačuje len preukázanie nezákonného rozhodnutia, ale musí byť preukázaný aj vznik škody. Žalobca v prvoinštančnom i odvolacom konaní tvrdil, že ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. upravuje fikciu výšky konkrétneho druhu škody – odmeny právneho zástupcu poškodeného ako súčasť trov právneho zastúpenia, ktorá sa má určiť ako tarifná odmena určená podľa vyhlášky, teda žalobca ako poškodený má nárok na náhradu odmeny vo výške tarifnej odmeny podľa vyhlášky. Podľa žalobcu postačuje opísanie jednotlivých úkonov a pripojenie relevantných dokladov, preukazujúcich uskutočnenie predmetných úkonov právnej služby. Žalovaný s touto argumentáciou nesúhlasil, pričom poukázal na skutočnosť, že napriek dvom výzvam žalobca nepreukázal vynaloženie trov právneho zastúpenia v daňovom konaní vo výške 20 425,55 eura. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/79/2023 zo dňa 12.07.2023. Súd prvej inštancie sa s uvedeným tvrdením žalobcu a následnou argumentáciou žalovaného dostatočne nevyrovnal v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolací súd sa preto v súlade s citovaným ustanovením § 387 ods. 3 C. s. p. uvedenými tvrdeniami, resp. námietkami strán zaoberal a predkladá nasledovné stanovisko:

27. Odvolací súd s vyššie uvedeným názorom prezentovaným žalobcom o tom, že postačuje opísanie jednotlivých úkonov právnej služby a pripojenie relevantných dokladov na ich preukázanie, nesúhlasí. V zmysle citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda. Ako konštatoval Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. 5Cdo/79/2023 zo dňa 12.07.2023 „Zákon č. 514/2003 Z. z. ani Občiansky zákonník pojem škoda ani skutočná škoda nedefinujú. V uznesení sp. zn. 4MCdo/23/2008 najvyšší súd vymedzil škodu ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, objektívne vyjadriteľnú všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi, napraviteľnú poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. V judikáte R 55/71 je skutočná škoda vymedzená ako zmenšenie majetku, resp. úbytok majetku poškodeného, ktorý už nastal a predstavuje majetkové hodnoty potrebné na uvedenie veci do predošlého stavu, prípadne na vyváženie dôsledkov vyplývajúcich z toho, že nedošlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Skutočná škoda sa vyjadruje porovnaním majetkového stavu poškodeného pred vznikom škody a po poškodení (uznesenie sp. zn. 3Cdo/467/2013). Vychádzajúc z tohto pojmoslovía dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/467/2013 uviedol, že „ak je škodou ujma, ktorá sa v majetkovej sfére poškodeného reálne prejavila faktickým znížením jeho majetku, potom je opodstatnený záver, že škoda nevzniká dlžníkovi dovtedy, kým svojmu veriteľovi dlžnú čiastku nezaplatil. Sama skutočnosť, že veriteľ má voči dlžníkovi nejakú pohľadávku, i keby bola priznaná rozhodnutím súdu, totiž ešte neznamená, že majetok dlžníka sa o túto pohľadávku znížil. Existencia takejto, dosiaľ neuspokojenej, pohľadávky nie je preto škodou [poznámka dovolacieho súdu: tento právny názor je zastávaný aj v odbornej právnickej literatúre (viď napríklad „Veľké komentáre, Števec a kol., Občiansky zákonník I, C-H-Beck, 2015, str. 1494“)]. Rovnako staršia, ale stále aktuálna judikatúra uvádza, že pri zisťovaní výšky škody je nutné vždy vychádzať zo skutočnej škody, teda z čiastky predstavujúcej majetkovú hodnotu, o ktorú bol znížený majetok poškodeného (R 33/1967).“

28. Ako vyplýva z citovaného rozsudku najvyššieho súdu, s názorom ktorého sa odvolací súd stotožňuje (i keď nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR), nevyhnutným predpokladom pre vznik nároku na náhradu škody je preukázanie vzniku škody – ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného. Žalobca, ako vyplýva z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, takúto majetkovú ujmu nepreukázal a jeho tvrdenie o tom, že je postačujúce opísanie úkonov vykonaných právnym zástupcom v daňovom konaní je nesprávne.

29. K tvrdeniu žalobcu, ktoré vyvodil z ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. s tým, že toto ustanovenie upravuje fikciu výšky konkrétneho druhu škody odvolací súd uvádza, že citované ustanovenie je potrebné vykladať tak, že škoda, tvorená trovami právneho zastúpenia nemôže byť nahradená vo vyššej výške, ako výške určenej ako tarifná odmena advokáta podľa vyhlášky. Je teda pravdou, že toto ustanovenie upravuje fikciu výšky konkrétneho druhu škody. Z uvedeného zákonného ustanovenia však nie je možné dospieť k právnemu záveru o tom, že reálne vynaloženie finančných prostriedkov (napr. zaplatením faktúry) z dôvodu zaplatenia trov konania nie je potrebné preukázať. Tvrdený vznik škody je vždy potrebné preukázať relevantnými dôkazmi, pričom žalobca si túto svoju procesnú povinnosť nesplnil, je preto namieste konštatovať, že nepreukázal skutočný vznik škody.

30. Ako je už vyššie uvedené, zákonný predpokladom vzniku nároku na náhradu škody je aj tá skutočnosť, že škoda musí vzniknúť v priamej príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami. V preskúmvanej veci sa síce formálne javí, že trovy (ak by v konaní bolo preukázané ich vynaloženie) vznikli v konaní, v ktorom boli vydané nezákonné rozhodnutia, podľa odvolacieho súdu je však podstatnou skutočnosť, že tvrdené trovy vznikli až v konaní potom, ako boli nezákonné rozhodnutia daňových orgánov zrušené Krajským súdom v Trnave. Nie je teda možné konštatovať, že medzi nezákonnými rozhodnutiami (v tom čase už zrušenými) a tvrdeným vznikom trov konania bola priama príčinná súvislosť. Odvolací súd sa v tejto časti v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, podľa ktorého medzi tvrdenou škodou a nezákonnými rozhodnutiami nemohla existovať príčinná súvislosť. Odvolací súd však zdôrazňuje, že podstatným vo veci bolo nepreukázanie skutočného vzniku škody žalobcom.

31. Odvolací súd uzatvára, že nie je možné súhlasiť so žalobcom, podľa ktorého je postačujúce preukázanie vykonania jednotlivých úkonov právneho zástupcu v daňovom konaní, pričom výška škody zodpovedá výške tarifnej odmeny advokáta podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.. Z pojmu „náhrada škody“ nepochybne vyplýva, že musí ísť o majetkovú ujmu, ktorá v skutočnosti vznikla - teda úbytok majetku žalobcu. Príčinná súvislosť ako zákonný predpoklad vzniku nároku na náhradu škody tak tiež nie je

daná, pretože nie je preukázaná škoda, ktorá mala vzniknúť práve v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami. Odvolacie námietky žalobcu sú preto nedôvodné, súd prvej inštancie správne právne posúdil prejednávajúcu vec a jeho rozhodnutie je vecne správne vrátane závislého výroku o náhrade trov konania.

32. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p.

33. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C. s. p.). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, pričom v rozhodnutí ustáli, na účet ktorého zo zástupcov žalovaného a v akom rozsahu patrí priznaná náhrada trov konania.

34. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).